

ESQUERRA

REDACCIÓ:

Màrtirs de Jaca, 9

SUBSCRIPCIÓ:

1'75 pts. trimestre

ANUNCIS: Preus convencionals, segons tany i número d'insercions.

ANY II - NÚMERE 54

OLOT, 29 DE JUNY DEL 1935

PREU 15 cèntims.

EDITORIAL

El silenci de Catalunya

per A. D.

Potser és injust, que ens referim solament al silenci de Catalunya, doncs és indubtable que un silenci tan expressiu com el nostre avui s'observa arreu de la Península, però és indubtable també que existeix un fet del que no podem sustreure'ns; Catalunya tingué la oportunitat de reafirmar la seva voluntat política quan es celebraren les eleccions als Municipis catalans; el rest de la península no l'ha tingut aquesta oportunitat i si alguna vegada d'ençà de molt temps, s'ha fet semblant de permetre la lliure emissió del seu voler, forçosament la realitat no ha pogut assemblar-se al resultat. Mai s'ha vist que qui no es debia al poble servís al poble, i per tant, mal podríem esperar que se'ns permetés referir-nos a una cosa que no es reconeix oficialment. Ja en parlarem un altre dia.

Mentrestant constatarem d'una manera fàcil i molt poc hi llucarà qui no sàpiga fer-ho, que l'actitut d'aparent conformisme o d'indiferència que qui no es senti català creurà veure en nosaltres, és precisament l'expressió de més fàcil identificació amb una vida que es debat intensament.

Només ens caldria recordar la història per comprovar com la nostra consciència és forjada en el silenci. Es en les hores de dolor, quan el sentiment pren més dintre la carn. S'equivoquen els que creuen que trenta anys de clavells i llaüts foren una gran cosa per l'espiritualitat de Catalunya; foren una cosa sí, l'ostentació de quelcom que renaixia i que, com sempre en aquests cassos, necessita una expansió; però també foren una altra cosa, i fou el privar que l'enrenou del desvetllament prengué altres viarany, limitaren el seu clòs circumscriuint-lo en un xiroi espeternegar de bengales.

El poble no es va prendre el nostre problema seriosament fins que va veure que millor que un fi, el catalanisme podia ésser un mitjà. I això, fou durant la dictadura que començà l'any vint-i-tres. El silenci d'aleshores era tan expressiu com el d'ara. Mentre la nota oficial de cada dia ens deia que arreu hi regnava tranquil·litat i que el poble era amb els que governaven, aquest començava a sentir-se impulsat per un afany de dignificació i cotejava principis i doctrines; s'acanalava així un moviment que tard o d'hora hauria de traslluir. I així va ésser. Tothom recorda com va venir la República; però una gran part dels republicans, a semblança dels catalanistes dels trenta anys, comprenien la República solament com a fi, i per això ens trobem on som; és indubtable que en aquest nou silenci de Catalunya l'experiència hi tindrà molt a fer. És molt difícil que el romanticisme hi sigui la nota dominant; avui tothom està convençut que si la balança no pot anivellar-se es pecarà més aviat en el sentit de la intransigència.

Ademés, avui ja no es té necessitat de parlar en hipòtesis; el transcurs de quatre anys de República ens ha donat moltes ensenyances i en aquesta hora de silenci és quan millor poden valorar-se els homes i les coses.

Són quatre anys de prova, i han passat moltes coses que no podran oblidar-se mai.

Aquest número ha passat per la prèvia censura

Compreu el llibre

"Política d'Esquerra a Catalunya"

de Joaquim Camps i Arboix

Aquest assaig de crítica política escrit en hores de dolor pel nostre amic, ha suggerit una gran quantitat de comentaris, principalment entre la premsa d'esquerra, coincidint tothom en reconèixer la molta importància que la seva doctrina pot tenir per Catalunya.

Vegem alguna cosa del que diu el company senyor A. Rovira i Virgili en les planes de «La Humanitat»:

«Aquest llibre que ha escrit Joaquim Camps i Arboix — *Política d'Esquerra a Catalunya* — és ple d'intel·ligència, de probitat i coratge. I està escrit en un estil clar, concís i vigorós que fa interessant i agradable la seva lectura. Tant pel fons com per la forma, és un llibre excel·lent.

El punt central de l'obra és el 6 d'octubre. Però l'autor fa la història i la crítica d'aquell esdeveniment, no pas en el seu aspecte material, ans en el seu aspecte espiritual i ideològic. És un llibre d'idees molt més que un llibre de fets. Entorn del fet històric d'aquella nit dramàtica, Camps i Arboix descabdella l'exàmen dels antecedents polítics, dels motius psicològics i dels problemes de partit. Tots aquests elements, posats sota la llum crua del 6 d'octubre, apareixen estudiats per Camps i Arboix amb serenitat i amb penetració.

Política d'Esquerra a Catalunya és el llibre d'un home profundament liberal i ferventment patriota. Aquestes qualitats van acompanyades d'un sentit polític afinat i d'una gran rectitud d'intencions. Per això en el text del llibre no hi ha injúries per a ningú, ni per aquells sectors i aquells homes que l'autor blasma o censura. No estalvia els blasmes ni les censures quan els creu justos i necessaris. Però no hi posa rancúnia ni fel.

La finalitat de l'obra, essencialment constructiva, és exposada a les seves